

Økonomibilag nr. 5
2023

Ballerup Kommune
Økonomi

Steffen Mølgaard Jensen
Tlf. 2498 1032
E-mail. okonomi@balk.dk

Sagsnr.: 00.30.00-G01-4-22

Direktionens budgetforslag til budget 2024 og overslagsårene 2025-2027

Dato: 22. august 2023

Direktionens budgetforslag til budget 2024 bygger videre på budgettet for 2023. For et år siden stod Ballerup Kommune overfor tre hovedudfordringer, som skulle håndteres i budget 2023.

For det første oplevede Ballerup Kommune – som mange andre kommuner – et udgiftspres på en række velfærdsområder. I budget 2023 blev områder med budgetudfordringer tilført økonomi, og der var skærpet fokus på budgetoverholdelse. Samtidig blev det besluttet at igangsætte en tilpasning af serviceniveauerne med fokus på langsigtede effekter og resultater.

For det andet forventede Ballerup Kommune en befolkningsvækst. Det sikrer indtægter, men øger serviceudgifterne og kræver anlægsinvesteringer på den korte bane. I budget 2023 blev det besluttet at udarbejde en økonomisk strategiplan, der skulle sikre sammenhæng mellem den demografiske udvikling, byudviklingen og den økonomiske styring.

For det tredje betød situationen i Ukraine og energikrisen en øget usikkerhed om dansk økonomi. I budget 2023 blev der indarbejdet en reserve på 15 mio. kr. til bl.a. stigende energiudgifter.

Regnskabet for 2022 samt første og anden budgetopfølgning for 2023 viser, at det overordnet set forventes, at kommunens udgifter kan afholdes inden for budgettet. Det skal ikke mindst ses i lyset af det løft af de økonomiske rammer på særligt de specialiserede socialområder, som blev besluttet i forbindelse med budget 2023. Det økonomiske løft af rammer blev prioriteret i Ballerup Kommune, selvom kommunerne ikke er blevet kompenseret økonomisk for de stigende udgifter.

Den nyeste befolkningsprognose viser en udskydelse af boligudbygningen, især i Kildedal, hvor opstarten af byggeriet er udskudt fra 2024 til 2026. Det betyder, at de øgede driftsudgifter som følge af den forventede demografiudvikling nedjusteres med 24 mio. kr. i 2024, og at den store vækst i antallet af nye indbyggere kommer senere end tidligere forventet.

Samlet set er direktionens vurdering, at Ballerup Kommune med de ovenstående ændringer siden vedtagelsen af budget 2023 står økonomisk et andet sted end for bare et år siden.

Det fremadrettede sigte for budget 2024

Den væsentligste strategiske målsætning for budget 2024 er at sikre overholdelse af budgetterne på især de specialiserede områder samt at igangsætte en langsigtet omstilling af serviceniveauer og løse de strukturelle udfordringer på ældreområdet.

Der forventes på nuværende tidspunkt en serviceramme i 2024 på 3.231 mio. kr. og en anlægsramme i 2024 på 200 mio. kr. for Ballerup Kommune.

Med direktionens budgetforslag foretages en række korrektioner i budgettet, som vurderes nødvendige for at sikre realistiske budgetter. Samlet foretages der i budgetforslaget tekniske udvidelser for 24 mio. kr. i 2024 inden for servicerammen.

For at opnå balance på servicerammen skal der gennemføres besparelser for 41 mio. kr. i 2024 stigende til 135 mio. kr. i 2027. Spare- og omprioriteringskataloget, som sendes i høring sammen med budgettet, rummer forslag til besparelser for 65 mio. kr. i 2024, 109 mio. kr. i 2025, 137 mio. kr. i 2026 og 141 mio. kr. i 2027.

Byudviklingen kræver omfattende anlægsinvesteringer for at sikre den nødvendige kapacitet til flere børn og unge i kommunens dagtilbud og skoler. Det presser det eksisterende anlægsbudget. Det er ikke muligt at gennemføre alle planlagte anlæg inden for et budgetår, og derfor strækker mange anlægsprojekter sig over flere år og kræver både en prioritering og en stram styring.

I direktionens budgetforslag arbejdes der dels med at gennemføre allerede besluttede anlægsinvesteringer fra tidligere budgetår og med at gennemføre nye nødvendige anlægsprojekter, der skal tilvejebringe den nødvendige kapacitet på institutions- og skoleområdet, således at der udføres flest mulige projekter til gavn for Ballerup Kommunes borgere og virksomheder.

Direktionens forslag til investeringsoversigt afspejler ovenstående. Der er foretaget justeringer med henblik på overholdelse af anlægsrammen samt målsætningen i den økonomiske strategi vedrørende likviditet. I budgetforslaget er det lagt til grund, at der i 2024 udskydes anlæg for 60 mio. kr. og bortfalder anlæg for 39 mio. kr.

Endelig er der i direktionens budgetforslag forudsat er der prioriteres anlæg i overslagsårene, da ønskerne overstiger rammen. Det er lagt til grund, at der bortfalder anlægsudgifter for 235 mio. kr. i 2025, 75 mio. kr. i 2026 og 15 mio. kr. i 2027.

Investeringsoversigten afspejler de nuværende forventninger til nødvendige og ønskede anlægsinvesteringer, som følger af byudviklingen og samtidig sikrer vedligeholdelse og udvikling af kommunens aktiver i almindelighed. Investeringsoversigten er således udtryk for administrationens vurdering af anlægsinvesteringer og tager af-

sæt i de tidligere budgetaftaler samt en vurdering af nødvendige investeringer for at vedligeholde kommunens aktiver.

Mange investeringer kan for så vidt godt prioriteres anderledes. Budgetforhandlingerne indebærer i sagens natur en politisk prioritering af, hvilke investeringer der skal foretages, og hvor store investeringerne skal være.

I afsnittet "Forudsætninger og ændringer i direktionens budgetforslag" præsenteres de tekniske korrektioner, som direktionen har indarbejdet i direktionens budgetforslag. Budgetforslagets overordnede resultatoversigt er vist i bilag 2 "Resultatoversigt ekskl. overførsler 2024-2027".

Overholdelse af den økonomiske strategi

Direktionens budgetforslag kræver en fortsat stram økonomisk styring på drift og anlæg, og enhver forøgelse af udgifterne skal finansieres og holdes op mod opfyldelsen af den økonomiske strategi. I budgetforslaget er alle mål i den økonomiske strategi opfyldt.

Tabel 1. Overholdelse af den økonomiske strategi

Serviceramme <i>overholde KL's ramme</i>		Anlægsramme <i>overholde KL's ramme</i>	
Måltal	3.230,8	Måltal	200,1
Resultat	3.230,8	Resultat	200,1
Difference	0,0	Difference	0,0

Overskud på løbende poster <i>gns. overskud i budgetperioden</i>		Gæld <i>nedbringelse af gæld i budgetperioden</i>	
Måltal	150,0	Måltal	50,0
Resultat	300,9	Resultat	56,1
Difference	150,9	Difference	6,1

Ultimolikviditet <i>opbygge likvid beholdning</i>	2024	2025	2026	2027
Måltal	125,0	125,0	125,0	150,0
Resultat	153,6	161,6	174,1	222,1
Difference	28,6	36,6	49,1	72,1

Kommunalbestyrelsen har i den økonomiske strategi besluttet en årlig omprioritering på minimum 1 pct. I spare- og omprioriteringskataloget indgår forslag til omstilling af serviceniveauerne mv., der understøtter en årlig omprioritering på minimum 1 pct.

Service

Servicerammen estimeres for Ballerup Kommune til 3.231 mio. kr. i 2024 i overensstemmelse med KL's udmeldte vejledende rammer tillagt Ballerup Kommunes andel

af ændringen af servicerammen i økonomiaftalen mellem regeringen og KL. Der er serviceudgifter for 3.272 mio. kr. i 2024. I budgetforslaget er der som konsekvens indlagt et besparelsesmål på 41 mio. kr. i 2024, 70 mio. kr. i 2025, 104 mio. kr. i 2026 og 135 mio. kr. i 2027.

Til det formål er der udarbejdet en række spareforslag, som indgår i Spare- og omprioriteringskataloget 2024, med et økonomisk potentiale på 65 mio. kr. i 2024, 109 mio. kr. i 2025, 137 mio. kr. i 2026 og 141 mio. kr. i 2027. Hvis der træffes beslutninger i budgetprocessen om varige serviceløft/-ændringer, skal disse også finansieres og holdes op mod den økonomiske strategi.

Anlæg

Anlægsrammen estimeres for Ballerup Kommune til 200 mio. kr. i 2024 i overensstemmelse med KL's udmeldte vejledende rammer. I budgetforslaget er der indarbejdet nye nødvendige anlæg afledt af ændret lovgivning samt kapacitetsanalyserne på skole- og dagtilbudsområdet for 31 mio. kr. i 2024. En række anlægsinvesteringer er på baggrund af en konkret vurdering blevet periodiseret i overensstemmelse med nye forventninger til aktiviteten.

På baggrund af direktionens budgetforslag vil budgetforhandlingerne indebære en politisk prioritering af anlægsinvesteringerne.

For at overholde den økonomiske strategi er der i direktionens budgetforslag foreslået en række ændringer. Der er foretaget en forskydning af anlægsaktiviteter fra 2024 på samlet 100 mio. kr. Herunder er det lagt til grund, at anlæg for 39 mio. kr. bortfalder i 2024, at anlæg for 2 mio. kr. omfattes af servicerammen i stedet for anlægsrammen og, at anlæg udskydes og samles for sammenlagt 59 mio. kr. i 2024.

I overslagsårene er der i udgangspunktet en forventning om et ekstraordinært stort træk på anlægsmidlerne. For at tilnærme anlægsniveauet til de forventede anlægsrammer og likviditetsmåltallet i "den økonomiske strategi" er der forudsat en prioritering af anlæg således, at der bortfalder anlæg for 235 mio. kr. i 2025, 75 mio. kr. i 2026 og 15 mio. kr. i 2027.

Anlægsniveauet udgør efter prioriteringen 200 mio. kr. i 2024, 230 mio. kr. i 2025, 240 mio. kr. i 2026 og 253 mio. kr. i 2027. I overslagsårene vurderes det fortsat at overstige anlægsrammen.

Indtægter

På indtægtssiden beror budgetforslaget på den beregning af skatteindtægter og tilskud/udligning, som fremgår af Økonomibilag nr. 4. Udskrivningsprocenten på 25,5 er forudsat uændret.

Det anbefales, at der vælges statsgaranteret udskrivningsgrundlag i forhold til indkomstskat og tilskud/udligning. Det vurderes, at gevinsten ved at vælge selvbudgettering ikke står mål med den forbundne risiko. Valget uddybes i Økonomibilag nr. 4.

Likviditet

Ultimo 2027 forventes en likviditet på 222 mio. kr. og dermed et råderum på 72 mio. kr. i forhold til "den økonomiske strategi". Ultimolikviditeten forventes at falde i 2024, hvorefter den vil stige igen. I 2024 drager kommunen fordel af den solide kassebeholdning, der er oparbejdet for at kunne efterkomme trækket på service- og anlægsrammerne.

Overførselsudgifterne er budgetlagt med forventningerne til ledighedsudviklingen i Ballerup Kommune i 2024. I overslagsårene er udgifterne fremskrevet med forventningen til ledighedsudviklingen på landsplan, som ligger til grund for KL's Skatte- og Tilskudsmodel.

Budgettet til kapitalindskudslån til almene boliger er periodiseret sådan, at allerede besluttede projekter indgår i budgetåret, hvor udgiften vurderes afholdt, mens forventede projekter i de kommende år indgår i 2027.

Refusionen for særligt dyre enkeltsager på voksen- og børneområdet er øget, så de svarer til det forventede aktivitetsniveau på udgiftssiden.

Budgetterne vedrørende renter og afdrag på kommunens gæld er ajourført i overensstemmelse med den forventede gældsudvikling og renteniveau.

I forbindelse med budget 2023 blev afdrag på gæld særligt i 2024 reduceret med henblik på at tilnærme sig målsætningen for nedbringelse af gæld i den økonomiske strategi, hvor gælden skal nedbringes med minimum 50 mio. kr. i budgetperioden.

Administrationen vurderer imidlertid ikke, at afdrag på gæld kan reduceres, da det følger den aftalte afdragsprofil. Dog vurderer administrationen, at låneoptaget til grønne investeringer kan øges i perioden. Derfor øges udgifterne til afdrag samtidig med at låneoptaget øges. Dermed fastholdes hensigten med at tilnærme sig målsætning for nedbringelse af gæld i den økonomiske strategi. Samlet nedbringes gælden i budgetperioden med 56 mio. kr.

Gennemsnitslikviditet

Efter andet kvartal 2023 kan Ballerup Kommunes gennemsnitslikviditet (dvs. likviditeten 365 dage bagud i gennemsnit) opgøres til ca. 754 mio. kr., eller hvad der svarer til ca. 15.000 kr. pr. borger. Til sammenligning udgør gennemsnitslikviditeten i 2023 for kommunerne under ét ca. 7.800 kr. pr. indbygger jf. KL. På den baggrund kan den nuværende gennemsnitslikviditet betegnes som en høj likviditet.

Ultimolikviditeten, som anvendes ved budgetlægningen, er forskellig fra gennemsnitslikviditeten, idet den indregner de fremadrettede budgetlagte udgifter. I forhold til ultimolikviditeten har Ballerup Kommune valgt at fastlægge nogle mål i den økonomiske strategi for, hvad ultimolikviditeten skal være for hvert af budget- og overslagsårene.

Yderligere tilpasninger af budgettet

Inden Økonomiudvalgets andenbehandling af budgettet den 9. oktober 2023 vil indtægtsprognosen vedrørende person- og ejendomsskatter samt tilskud og udligning blive revurderet, hvis det viser sig nødvendigt.

Der vil endvidere blive taget bestik af konjunktur- og ledighedsprognosen i Finansministeriets kommende Økonomisk Redegørelse, som ventes ultimo august 2023.

Likviditetskonsekvensen af kirkelige ligninger vil blive indarbejdet inden andenbehandlingen af budgettet.

Såfremt der viser sig andre væsentlige ændringer til forudsætningerne for budgetforslaget, vil direktionen gøre opmærksom på dette.

Endeligt tages der forbehold for udmøntningen af DUT-midler (Det Udvidede Totalbalanceprincip). Administrationen vil frem mod andenbehandlingen af budgettet vurdere de økonomiske konsekvenser af ny lovgivning.

Risici i direktionens budgetforslag

Direktionens budgetforslag indeholder en række ændringer. De fremgår i det efterfølgende afsnit. I dette afsnit fremgår en række forhold, som det ikke er vurderet nødvendigt at indarbejde i budgettet. Dette indebærer for hvert enkelt forhold en risiko, som kort skitseres.

Service

Budgetoverholdelse på de specialiserede socialområder

I budget 2023 blev de økonomiske rammer på særligt de specialiserede socialområder løftet. Direktionens budgetforslag forudsætter, at budgetterne overholdes. I budget 2024 løftes de økonomiske rammer ikke yderligere. Overholdelsen af budgetterne kræver en langsigtet omstilling af serviceniveauerne.

Løft på ældreområdet

I anden budgetopfølgning blev ældreområdet løftet med 8,5 mio. kr. fra 2023 og frem. Løftet skyldes en strukturel ubalance i Hjemmeplejens økonomi. I forlængelse heraf igangsættes der en analyse af ældreområdet, der skal afdække omfanget af de strukturelle ubalancer og komme med forslag til nye styringstiltag-/modeller på hele ældreområdet. Dvs. både Hjemmeplejen, plejehjemmene, køb og salg af pladser m.m. I budgettet igangsættes der ikke yderligere tiltag.

Afskaffelse af store bededag

Et flertal i Folketinget har med virkning fra 2024 besluttet, at store bededag afskaffes som helligdag. De månedslønnede, der som konsekvens får forøget deres arbejdstid, får en lønkompensation på 0,45 pct. Det øger kommunens udgifter.

Kommunerne kompenseres ikke økonomisk for lønkompensationen. Udgiften skal derfor afholdes af kommunen selv. Den øgede udgift forudsættes at kunne håndteres inden for de enkelte afdelingers og institutionernes økonomiske rammer.

I direktionens budgetforslag er de enkelte lønbudgetter derfor upåvirket af afskaffelsen af store bededag. Lønkompensationen vil dog blive gennemført, hvorfor det vil være op til de enkelte områder, at tilpasse økonomien.

Movia

Kommunerne afregner tilskud til Movia for drift af busser. Movias budgetforudsætninger ændres løbende, og kan derfor medføre enten en forøgelse eller et fald i kommunens tilskud til Movia. I direktionens budgetforslag er budgettet uændret.

Vederlagsfri fysioterapi

Ballerup Kommune anvender i øjeblikket flere midler end budgetlagt til vederlagsfri fysioterapi. I direktionens budgetforslag er der ikke indlagt øget budget til formålet. Det skyldes, at KL har problematiseret de stigende udgifter på området overfor skiftende regeringer. Området er dog ikke blevet løftet økonomisk.

I lyset af de kommende ændringer som følge af sundhedsstrukturkommissionens arbejde bør den manglende finansiering til vederlagsfri fysioterapi ikke løses af den enkelte kommune. Den manglende finansiering bør indgå i den samlede løsning, omkring det nære sundhedsniveau.

Afledt drift af Kildedal

I budget 2024 er der ikke afsat midler til drifts- og vedligeholdelsesudgifter i Kildedal. Det forventes først at blive lagt ind i budgettet i forbindelse med budget 2025, hvor de økonomiske konsekvenser er vurderet.

Uddannelse af voksnelever på ældreområdet

Ballerup Kommune optager i øjeblikket flere ufaglærte medarbejdere på SOSU-uddannelsen end, der er budget til. I direktionens budgetforslag er der ikke indlagt øget budget til formålet. Det er en politisk prioritering, hvor mange voksnelever Ballerup Kommune skal bidrage til at uddanne. Administrationen vil tilpasse optaget med det afsatte budget.

Anlæg

BRT (Bus rapid transit)

Grundet større usikkerhed om det kommunale bidrag til BRT på linje 400S er dette ikke lagt ind i budgettet.

Lån til udvidelse af Stokholtbuen jf. økonomiaftalen

I økonomiaftalen mellem regeringen og KL gives der adgang til, at kommunerne kan søge en statslig lånepulje til etablering af flere kommunale botilbudspladser inden for det sociale område.

Ballerup Kommune har ansøgt om udvidelse af Stokholtbuen med fire pladser til en udgift i omegnen af 7 mio. kr. Der gives særskilt anlægsramme til formålet, hvorfor det ikke påvirker kommunens anlægsramme.

Forudsætninger og ændringer i direktionens budgetforslag

Som led i Aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi i 2024 aftales en service- og anlægsramme gældende for kommunerne under ét. Direktionens budgetforslag tager udgangspunkt i en vejledende ramme for Ballerup Kommune udmeldt af KL. Den endelige service- og anlægsramme for 2024 fastlægges på en række borgmestermøder i regi af KL. Ballerup Kommune forventes at holde sig inden for den service- og anlægsramme, som kommunen er underlagt.

Service

I budgetforslaget er der indlagt et besparelsesmål på 41 mio. kr. i 2024, 70 mio. kr. i 2025, 104 mio. kr. i 2026 og 135 mio. kr. i 2027. En udmøntning af spareblokken er nødvendig for at opnå det viste resultat og opfylde målene i den økonomiske strategi herunder overholde servicerammen.

Til det formål har fagudvalgene behandlet en række spareforslag, som indgår i spare- og omprioriteringskataloget. Spare- og omprioriteringskataloget indeholder forslag til besparelser med et økonomisk potentiale på 65 mio. kr. i 2024, 109 mio. kr. i 2025, 137 mio. kr. i 2026 og 141 mio. kr. i 2027.

Direktionens budgetforslag beror på forudsætningerne og konsekvenserne af første og anden budgetopfølgning 2023 og er korrigeret for pris- og lønudviklingen. Budgetforslaget repræsenterer som vanligt en ambition om at sikre realistiske driftsbudgetter. Der er foretaget en række tekniske korrektioner, som gennemgås nedenfor.

Demografi

I overensstemmelse med den seneste befolkningsprognose i Økonomibilag nr. 1 er ændringerne i demografien indarbejdet i direktionens budgetforslag for budgetårene 2024-2027. Områder med stigende målgrupper bliver derved kompenseret med midler svarende til det øgede udgiftsbehov, der følger af den løbende befolkningsudvikling i Ballerup Kommune.

Den samlede opskrivning af driftsbudgetterne i overslagsårene som følge af forventede demografiske ændringer er estimeret til 31 mio. kr. i 2025, 67 mio. kr. i 2026 og 110 mio. kr. i 2027.

Reserve til inflation eller stigende energjudgifter

I direktionens budgetforslag er der indarbejdet en reserve til inflation og stigende energjudgifter samt uforudsete udgifter på 9 mio. kr. årligt. I budget 2023 blev der indarbejdet en tilsvarende reserve på 15 mio. kr.

Finanslovspuljer

I 2024 overgår finanslovspuljen vedrørende minimumsnormeringer til udmøntning via bloktilskuddet. I budget 2023 blev det besluttet, at 5 mio. kr. (i 2023-priser) ud af de samlede 15 mio. kr. (i 2023-priser), som Ballerup Kommunes bloktilskud øges med, fra 2024 og frem skulle tilføres dagtilbudsområdet.

Med direktionens budgetforslag udmøntes de resterende 10 mio. kr. til dagtilbudsområdet fra 2024 og frem, således at alle midler fra finanslovspuljen, som kan henføres til minimumsnormeringer, er tilført dagtilbudsområdet. Det betyder, at der i Ballerup Kommune alt andet lige må forventes bedre normeringer end lovens minimumskrav tilsiger.

Anden delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen

Der vil ske en forenkling af kravene til den aktive beskæftigelsesindsats, herunder vejledning, opkvalificering af borgerne og jobcentrenes opfølgning på indsatsen. Størstedelen af aftalen (244 mio. kr.) indgår ikke i Lov- og Cirkulærepragrammet og håndteres derfor særskilt i forhold til beskæftigelsesområdet. Samlet set nedjusteres jobcentrets driftsbudget med 2 mio. kr. i 2024 og frem. Aftalen er en del af forliget om "Tidlig Pension" (Arne-pensionen).

Korrektion af takster

Taksterne for udenbys borgere på plejehjemsområdet og det specialiserede voksenområde har desværre været beregnet på et forkert grundlag. Det har vist sig, at taksterne har været beregnet med udgangspunkt i samtlige ejendomsudgifter, men det skulle alene være ejendomsudgifterne forbundet til de kommunale servicearealer, der skulle være medtaget i beregningen.

For plejehjemmene vil en korrektion af taksterne til de rigtige ejendomsudgifter medføre mindreindtægter på 2 mio. kr., mens korrektionen på det specialiserede voksenområde vil medføre mindreindtægter på 1 mio. kr. Budgettet på de to områder tilpasses tilsvarende i 2024 og frem.

Tekniske korrektioner

Ud over de ovenstående ændringer til budget 2024 er der gennemført en række tekniske korrektioner:

Afledt drift af boligkapacitet og modtagelse af flygtninge fra Ukraine

I økonomiaftalen mellem regeringen og KL er der ikke er givet finansiering og økonomisk ramme til udgiften vedrørende drift af boligkapacitet og modtagelse af flygtninge fra Ukraine. I budget 2024 fjernes budgettet som konsekvens. Budgettet forventes tilbageført, når rammerne om økonomien er aftalt mellem regeringen og KL.

Flådestyring

Kommunens bilflåde er løbende blevet udskiftet med dyrere elbiler. Det er som konsekvens nødvendigt at løfte budgettet med 1 mio. kr. i 2024 og med 2 mio. kr. i 2025 og frem.

Yderligere forsinkelse af Plejehjemmet Toftehaven

I det oprindelige budget indgår en forventning om øgede driftsudgifter i forbindelse med ibrugtagningen af Plejehjemmet Toftehaven. Da der forventes en yderligere forsinkelse i byggeriet, reduceres de øgede driftsudgifter med 10 mio. kr. i 2024 og 2025. I budgetforslaget indgår dermed driftsudgifter relateret til Plejehjemmet Toftehaven fra den 1. juli 2025.

Konvertering fra anlæg til service

Administrationen har vurderet, at driftsudgifterne vedrørende kolonihaveindsatser, som tidligere har indgået i investeringsoversigten som en anlægsudgift, med fordel kan konverteres til en serviceudgift. I direktionens budgetforslag konverteres 2 mio. kr. i 2024 og 1 mio. kr. fra 2025 og frem fra anlæg til service.

Uomgængelige udgifter

I budgetforslaget er der ligeledes indarbejdet budget for i alt 3 mio. kr. i 2024 til at dække stigende og/eller ekstra udgifter til uomgængelige aktiviteter, som ikke kompenseres gennem DUT (Det Udvidede Totalbalanceprincip) eller andre reguleringer. Det vedrører primært administrative driftsudgifter forbundet med kommunens faciliteter herunder vagt, rengøring, kantine for 2 mio. kr. i 2024 og frem. Derudover foretages der korrektioner relateret til personaleudgifter mv. for 1 mio. kr. i 2024 og frem.

DUT og andre reguleringer

Der er indarbejdet budgetændringer vedrørende lovændringer, som indgår i økonomiaftalen mellem regeringen og KL efter DUT (Det Udvidede Totalbalanceprincip) og andre reguleringer. Beløbene inden for servicerammen er foreløbigt opgjort til 6 mio. kr. i 2024 og 2025 stigende til 7 mio. kr. i 2026 og frem. Frem mod andenbehandlingen af budgettet kvalificeres beløbet.

Justering af satser og takster på baggrund af P/L-reguleringen

Som konsekvens af de nye centrale skøn over pris- og lønudviklingen foretages en teknisk justering af satser og takster, så disse stemmer overens med gældende beslutninger. De økonomiske konsekvenser er estimeret til 4 mio. kr. i 2024 og frem.

Anlæg

I direktionens budgetforslag er der foreslået en række ændringer til den tidligere investeringsoversigt fra budget 2023.

I 2024 er det forudsat, at de samlede anlægsudgifter udgør 200 mio. kr. Forslaget indeholder nye nødvendige anlæg for 31 mio. kr. i 2024, og der foreslås en forskydning af anlægsaktiviteter fra 2024 på samlet 100 mio. kr.

Der er i overslagsårene 2025-2027 lagt bruttoanlægsbudgetter ind på 465 mio. kr. i 2025, 314 mio. kr. i 2026 og 268 mio. kr. i 2027. Det er dog forudsat, at der foretages en prioritering af anlæg, så der bortfalder anlæg for 235 mio. kr. i 2025, 75 mio. kr. i 2026 og 15 mio. kr. i 2027. Med de nuværende forudsætninger må der forventes en lavere anlægsramme end det budgetterede anlægsniveau i overslagsårene.

Der er i direktionens budgetforslag ikke budgetteret med anlægsindtægter forbundet med salg af grunde.

Direktionens forslag til anlægsbudget fremgår af investeringsoversigten. Ændringer til det eksisterende budget fremgår ligeledes af investeringsoversigten.

Større anlægsinvesteringer i budgetperioden

I budgettet indgår en række større anlægsinvesteringer, som afspejler betydelige investeringer i at sikre gode vilkår for børn på dagtilbud, skoler og grønne byrum i takt med at kommunen vokser:

- Klimapark for 30 mio. kr. i 2023 og 2025
- Telegrafvej for 38 mio. kr. samlet i 2023, 2025 og 2026
- Fysiske rammer på Baltorpskolen for 26 mio. kr. samlet i 2023, 2024 og 2025
- Børnehuset Lundegården for 18 mio. kr. i 2025
- Dagtilbud i Baltorp for 15 mio. kr. samlet i 2024 og 2025
- Institution på Torvevej for 59 mio. kr. i 2023 og 2024
- Udvidelse af Skovlunde Skole mv. for 66 mio. kr. samlet i 2023-2026
- Måløv Idrætspark for 12 mio. kr. i 2025
- Institutioner i Kildedal for 80 mio. kr. samlet i 2023-2026
- Kornblomsten for 25 mio. kr. samlet i 2024 og 2025
- Børnehus i Baltorp for 65 mio. kr. i 2024 og 2025
- Birkegården for 28 mio. kr. i 2023 og 30 mio. kr. i 2026
- Børnehus i Kildedal for 85 mio. kr. fra 2026 og frem
- Skole i Kildedal for 50 mio. kr. 2026 og 2027 og yderligere i 2028 og frem.

Hertil kommer betydelige investeringer i at vedligeholde kommunens bygninger, veje, cykelstier, grønne arealer mv. samt investeringer til at indfri klimahandleplanen. Disse fremgår af investeringsoversigten.

Nye nødvendige anlæg

De nye nødvendige anlæg kan primært henføres til byudviklingen, ændret lovgivning samt kapacitetsanalyserne på skole- og dagtilbudsområdet. Derudover er der indarbejdet udgifter til udskiftning af vejbelysning. Udskiftning af vejbelysning indgår med samlet 60 mio. kr. fra 2024 til 2027. Armaturer i vejbelysningen skal udskiftes, da et EU-direktiv medfører, at en række lyskilder udfases.

Låneoptagelse og gældsafdrag

I forbindelse med budget 2023 blev afdrag på gæld særligt i 2024 reduceret med henblik på at tilnærme sig målsætning for nedbringelse af gæld i den økonomiske strategi. Administrationen vurderer imidlertid ikke, at afdrag på gæld kan reduceres, da det følger den aftalte afdragsprofil.

Skønnet for låneoptagelsen er vurderet på ny med afsæt i relevante anlægsinvesteringer, hvor der kan foretages låneoptag. Administrationen vurderer, at låneoptaget til grønne investeringer kan øges i perioden.

Dermed fastholdes hensigten med at tilnærme sig målsætning for nedbringelse af gæld i den økonomiske strategi. I direktionens budgetforslag er udgifterne til gældsafdrag øget, men samtidig øges låneoptaget.

I aftalen mellem regeringen og KL er der for budgetåret 2024 ikke etableret nogle særlige lånepuljer.

Bilag 1

Resultatoversigt 2024-2027 ekskl. overførsler mellem årene

1.000 kr. (netto)	2024	2025	2026	2027
Driftsvirksomhed:				
Service	3.230.803	3.385.187	3.545.627	3.713.631
Øvrige	1.094.896	1.147.725	1.202.528	1.251.875
Driftsvirksomhed i alt	4.325.699	4.532.912	4.748.155	4.965.506
Renter	8.230	7.941	7.941	7.941
Skatter	-3.644.128	-3.847.745	-3.976.089	-4.199.240
Tilskud og udligning	-868.073	-993.860	-1.099.673	-1.179.024
Skatter, tilskud, udligning i alt	-4.512.201	-4.841.605	-5.075.763	-5.378.264
Overskud på løbende poster	-178.272	-300.752	-319.667	-404.817
Anlægsvirksomhed i alt	200.074	230.389	239.650	252.550
Resultat i alt	21.802	-70.363	-80.017	-152.267
Afdrag på lån	44.277	40.554	39.274	33.920
Optagelse af lån (langfristet gæld)	-24.375	-28.500	-23.000	-26.000
Øvrige balanceforskydninger	31.029	2.504	3.521	73.558
Likviditetsændring (bl.a. anlægsrul)	49.500	49.500	49.500	24.500
Likviditetsændring	120.491	-8.048	-12.464	-48.032
Likvid beholdning, primo	274.044	153.553	161.601	174.065
Likvid beholdning, ultimo	153.553	161.601	174.065	222.097

Resultatoversigten viser, at der i 2024 forventes et overskud på de løbende poster på 178 mio. kr., hvilket er udtryk for, at kommunen har en robust økonomi. I budgetåret er der planlagt et anlægsbudget på 200 mio. kr. Det samlede resultat efter anlæg er således et negativt resultat på 22 mio. kr.

Efter afdrag på den langfristede gæld og øvrige balanceforskydninger, herunder primært låneoptag, resulterer budgetforslaget i en likviditetsændring på -120 mio. kr., så likviditeten ultimo 2024 er på 154 mio. kr.

Ballerup Kommunes serviceramme for 2024 er estimeret til 3.231 mio. kr. og der ligger i budgettet udgifter inden for servicerammen for 3.231 mio. kr. i 2024. Det beror på forudsætningen om, at der i budgettet for 2024 besluttet besparelser for mindst 41 mio. kr. i 2024. Kommunens estimerede serviceramme er på den baggrund anvendt, og der er intet yderligere råderum.

For så vidt angår anlægsrammen estimeres den for Ballerup Kommune til 200 mio. kr., hvilket svarer til anlægsbudgettet i 2024 på 200 mio. kr.

Budgetforslaget kræver fortsat en stram økonomisk styring på drift og anlæg. Enhver forøgelse af udgifterne skal holdes op imod opfyldelsen af den økonomiske strategi.

Der er et råderum i forhold til likviditetsmålet ultimo 2024 på 29 mio. kr., stigende til 37 mio. kr. i 2025 og 49 mio. kr. i 2026. Ultimo 2027 vil der være et råderum på 72 mio. kr. i forhold til likviditetsmålet.